

Osnovna šola Tončke Čeč

Keršičeva c. 50

1420 Trbovlje

Turizmu pomaga lastna glava
Turistični spominek mojega kraja
Trbovlje v tvojem spominu

Trbovlje, januar 2019

Osnovna šola Tončke Čeč, Trbovlje

Nastajanje naloge

Člani turističnega krožka, ki na naši šoli deluje že vrsto let, smo si zadali nalogo, da ohranjamo rudarsko oziroma knapovsko tradicijo našega kraja. Vemo, da to počne veliko društev in organizacij v Trbovljah, zato vsako leto pripravimo predstavitev te tradicije na malo drugačen način. Naša želja je predvsem, da tisti, ki nas obišejo, neposredno izkusijo to tradicijo. To pomeni, da aktivno sodelujejo pri oblikovanju in tako tudi pri ohranjanju rudarske tradicije. Poskušamo torej skozi neposredno aktivnost vsakega posameznika ustvariti ustvarjalno vzdušje in pozitivno energijo, ki nas privede do zastavljenega cilja. Nič nimamo proti kančku tekmovalnosti, zato vedno pripravimo tudi zabavno-športne igre za Perkmandeljčev pokal, kjer morajo udeleženci pokazati še nekaj znanja in spretnosti. Vse to nas je privedlo do oblikovanja delavnic, ki potekajo na naši šoli pod vodstvom naših učiteljev in naših učencev.

slika 1

slika2

Namen naloge

Vsako šolsko leto sodelujemo z osnovno šolo iz Tolmina. Na začetku šolskega leta smo mi njihovi gostje, ob koncu šolskega leta pa smo mi njihovi gostitelji. Gre za dvodnevno srečanje, kjer v ospredje postavimo druženje, spoznavanje lokalnih značilnosti in posebnosti kraja, veliko igre, nič manj ustvarjalnosti in enako količino tekmovalnosti in zdravega športnega naboja. Še zmeraj nam je uspelo goste iz Tolmina navdušiti, saj se vedno radi vračajo. Povedo nam, da nam vedno uspe izpolniti njihova pričakovanja. Domov se vračajo rahlo utrujeni, polni novih spoznanj in znanj. Vemo, da danes ljudje, predvsem pa mladi, želijo ustvarjalno in neposredno izkusiti stvari. Ni dovolj, da jim nekaj samo pokažemo in opišemo. Sami želijo sodelovati pri oblikovanju izdelka ali pa nastopati kot akterji dogajanja. Ker imamo pri tem dober občutek in veliko pozitivnih izkušenj, smo se odločili, da del tega dogajanja predstavimo v obliki raziskovalne naloge in na turistični tržnici.

K sodelovanju smo že povabili nekaj šol iz naše okolice in upokoјence v našem kraju in ugotovili smo, da delavnice niso primerne le za otroke, saj se tudi odrasli ob dogajanju sprostijo in poveseļijo.

slika 3

slika 4

Izbira in izdelava logotipa naloge

Na šoli smo razpisali interni razpis za oblikovanje logotipa naloge. Odziv je bil še kar velik. Med prispelimi osnutki smo izbrali logotip, ki ga je oblikoval učenec iz naše osnovne šole. Menimo, da je zadel bistvo razpisa in njegov logotip zajema vse, kar naloga predstavlja. Perkmandeljč v logotipu osmišļlja tradicijo našega kraja in poklic rudarja predstavlja kot težaško delo, zajema pa tudi družabnost in vraževerje rudarjev. Logotip nas prav tako vabi, da ne pozabimo na vse, kar smo ta dan v naši dolini doživeli in nas poziva na ponovno snidenje. V logotipu se nahaja tudi del logotipa naše šole, ki želi poudariti, da so nas skozi dan zabavali in vodili otroci naše šole.

Slika 5

Kratek oris naloge

Delavnice, ki smo jih pripravili, so namenjene mladim, starejšim in tistim starejšim, ki se počutijo mlade, ki želijo biti mladi ali pa želijo delati kot mladi. Gre torej za neko vrsto medgeneracijskega sodelovanja, ko leta postanejo postranska stvar in niso pomembna. Predvsem je važno, da se starejši prepustijo rokam mlajših, da se jim pustijo voditi in skupaj z njimi ustvarjajo ali pa tekmujejo. Mladi pa se srečajo z izkušnjo vodenja, podajanja navodil in načini vzpodbujanja in motivacije. Delo poteka v delavnicah na naši šoli, vsaka delavnica predstavlja en vidik naloge in oblikuje enega od ciljev srečanja. Delavnic je deset:

1. Oblikujemo in ustvarimo Perkmandeljca iz gline.
2. Oblecimo Perkmandeljca.
3. Ustvarimo nakit za Perkmandeljca.
4. Perkmandeljc je glavni lik stripa.
5. Perkmandeljc je umazan.
6. Perkmandeljc na lesu.
7. Perkmandeljc ima svojo razglednico.
8. Perkmandeljc na malici.
9. Perkmandeljc je glasbenik.
10. Perkmandeljc rad tekmuje.

Slika 6

Vsako delavnico sicer vodi eden od učiteljev naše šole, pomagajo pa jim učenci. Ob delu sodelujoči razvijajo ročne sposobnosti in hkrati spoznavajo materiale, ki jih pri delu potrebujejo in uporabljajo. Kot aktivni udeleženci se srečajo s celotno potjo – od ideje preko osnutka in do končnega proizvoda. Ob koncu delavnice še preizkusijo proizvod in ga po potrebi popravijo in dopolnijo.

Trženje naloge

Naloga ima veliko uporabno in praktično vrednost in lahko zaposluje vse generacije. Izvedbo naloge smo si zamislili kot idealen kulturni ali tehnični dan za osnovnošolce druge in tretje triade. Menimo, da je vsebina primerna tudi za prvo triado, vendar je v tem primeru najbolje, da z otroki sodelujejo starši ali pa stari starši. S takšnim pristopom k delu sicer že imamo izkušnje, opazili smo, da radi pristopijo predvsem stari starši. Imamo občutek, da bi se ob delu zabavali predvsem starejši občani, verjetno bi jim koristilo, saj je v delavnicah ravno prava kombinacija telesnih aktivnosti, ročnih sposobnosti in možnosti razvijanja umskih sposobnosti. Ob delu bi se starejši verjetno spomnili svojih mladih dni, ko so to počeli, mladi bi pa spoznali načine zabave in kratkočasnega njihovih staršev in starih staršev. Prepričani smo, da ta dan pri nas na mobilne telefone ne bi niti pomislili, to bi pa po našem mnenju bil največji dosežek delavnic in aktivnosti vezanih na njih. Ob takšnem spoznanju na plačilo delavnic niti ne pomislimo, bi pa od sodelujočih bili hvaležni za vsak prispevek za nabavo materiala. Vse dejavnosti je možno izvesti tudi na prostem, če bi vremenske razmere to dopuščale. Tako bi k vsemu naštetemu dodali še življenje in delo v naravi oziroma dosegli bi, da se, kot je rekel en francoski filozof, vrnemo nazaj k naravi.

slika 7

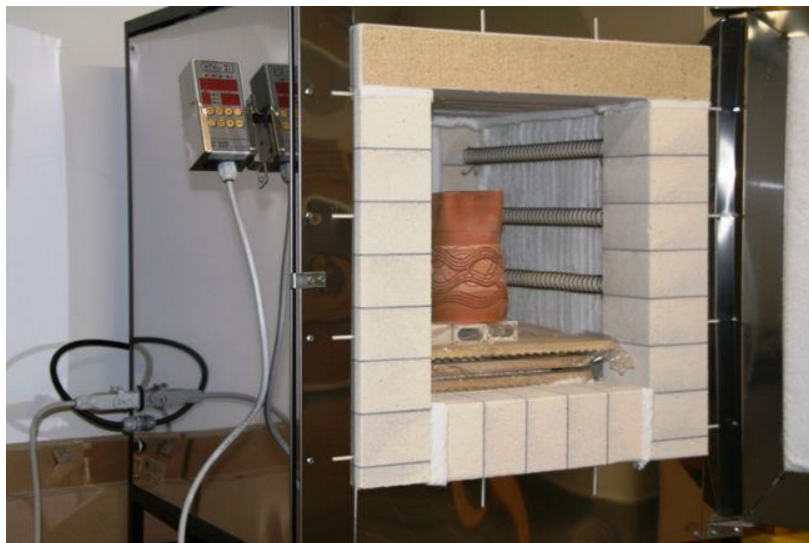
Sama izvedba naloge je že potekala v praktični obliki, sicer v omejenem obsegu, ko so bili pri nas na obisku osnovnošolci iz Tolmina. Izkušnja iz tega dogodka potrjuje vsemu povedanemu. Otroci so nam nakazali, da jim ni bilo niti za sekundo dolgčas, potarnali so celo, da so bili rahlo utrujeni, vendar v prijetnem smislu.

Izvedba delavnic

Na posamezne delavnice se lahko udeleženci prijavo že pred dnem izvedbe, kar olajša potek delavnic, saj tako vemo, koliko bo v posamezni ekipi sodelujočih. Na ta način se lahko že predhodno določi število otrok, ki bo učitelju pomagalo delavnico izvesti. Prav tako lahko predvidimo, koliko materiala moramo pripraviti. Celotna dejavnost je predvidena za šest ur druženja, vsak posameznik pa se lahko prijavi na tri delavnice, saj vsaka traja dve uri. Prisotne bomo vedno naprosili, da se v odločitvi za delavnice čim bolj razpršijo, saj je tudi velikost prostora za delo omejena, delo v manjših skupinah pa je bolj pregledno in lažje ga je nadzorovati.

Delavnica 1

Na šoli imamo peč za žganje gline, ki jo lahko uporabimo ob koncu delavnice. Pred žganjem Perkmandeljca iz gline je potrebno oblikovati Perkmandeljca iz gline. Sodelujoči bodo pred seboj imeli model Perkmandeljca. Vsak posameznik bo glede na sposobnosti in spretnosti znal narediti Perkmandeljca na svoj način. Vsak Perkmandeljca bo izviren in unikat, to pa je tudi namen te delavnice. Po žganju Perkmandeljca sledi še barvanje izdelka v skladu z barvnimi zahtevami originalnega Perkmandeljca.

slika 8

Delavnica 2

Izdelan Perkmandeljca je sicer pobarvan, vendar v hladnih dnevih bi ga verjetno zeblo, zato mu je potrebno pripraviti oblačila. Za to pa poskrbi ta delavnica, ki Perkmandeljca obleče. Za Perkmandeljca je potrebno izdelati črn klobuk, rumen šal, rdečo srajco, rumen pas, zelene čevlje in črne hlače. Nič ne bo narobe, če mu v roke damo še majhno svetilko in majhen kramp.

Na razpolago imamo sicer dve možnosti, oblečemo lahko Perkmandeljca, ki je narejen iz gline, lahko pa v Perkmandeljca oblečemo katerega od sodelujočih. Oblečen Perkmandeljč nam bo zelo hvaležen in bo z veseljem ušpičil kakšno neumnost ali potegavščino. Oblečila lahko sodelujoči predajo Perkmandeljcju, lahko pa ga doma pokažejo domačim ali pa oblečejo v času pusta.

Slika 9

Delavnica 3

Perkmandeljč je sicer bitje, ki nima spola. Ljudje so prepričani, da ni ne moški ne ženska, povedati znajo, da je moški in ženska istočasno. Le v eni raziskavi o njem je predstavljena tudi njegova žena in njegovi otroci. Sicer je majhen, saj bi se drugače težko smukal po rudarskih rovih, neslišno in nevidno, se skrival pred rudarji in jim nagajal. Kljub vsemu povedanemu bo Perkmandeljč zelo rad nase dal še kakšen dodatek svoji garderobi. V mislih imamo sicer nakit, ki ga na nobeni sliki sicer ni videti. To pa še po našem mnenju ne pomeni, da doma nima šatuljice polne nakita. Ker je bitje iz premogovnika, si mislimo, da ima ves nakit narejen iz premoga. Zamislili smo si verižico s perlami iz premoga, prstan s kamnom iz premoga in zapestnico z vzorcem iz premoga.

Na tej delavnici sodelujoči izdelajo predstavljen nakit, lahko ga podarijo Perkmandeljcu osebno ali pa ga odnesejo s seboj domov.

Slika 10

Delavnica 4

Rudarji znajo povedati, da jim je Perkmandeljc v jami vedno kakšno ušpičil. Nanj so sicer bili jezni, so ga pa pogrešali, ko ga ni bilo v bližini. Prijetno so se zabavali, ko so pripovedovali doživetja povezana z njim. Rudarji nikdar ne pozabijo povedati, da jim je velikokrat pomagal, včasih jih je celo reševal. Nekateri rudarji pa so se iz jame, kjer se je zgodila nesreča, rešili, ker jih je Perkmandeljc opozoril na nevarnost. Obstaja kar nekaj zapisov takšnih in podobnih doživetij.

Na delavnici se s temi zgodbami seznanimo in pod vodstvom učenca, ki obvlada risanje stripov, lahko sodelujoči narišejo svoj strip, kjer glavno vlogo odigra Perkmandeljč. Pomembna je ideja in poanta zgodbe, kvaliteta risanja ni v ospredju. Ni pa nič narobe, če oboje izvedemo uspešno. Narejen strip lahko sodelujoči preberejo Perkmandeljcu ali pa svojim otrokom in vnukom za lahko noč. Seveda, če imajo otroke in vnuke in ko jih bodo imeli.

slika 11

Delavnica 5

Rudarski škrat se v glavnem smuka po jaških rudnikov. Išče najtesnejše in najtemnejše predele rudnikov. Logično je, da ima oblačila polna prahu in umazanije. Takšen verjetno nerad nastopa v javnosti, pa še zdravo ni. Nikjer ni opisano, kako se je umival in kako izgleda njegova kopalnica. Smo pa prepričani, da se je umival in to celo pogosto. Na večini slik je Perkmandeljč čist, umit in opran. Kopalnico očitno ima, vode pa se ne boji in v mladosti so ga naučili, da se moraš umivati, saj je to predpogoj za zdravje. Zamislili smo si preparate, ki jih uporablja v kopalnici. Predstavljamo si, da si je oblačila pral s pepelom iz premoga kot naše babice. Lasje, ki so pri Perkmandeljcu dolgi, pa potrebujejo ustrezen šampon. Izdelali smo recept za šampon na bazi premoga in pripravili postopek njegove priprave.

Na delavnici se seznamimo z receptom za omenjeni šampon in nato skušamo šampon še izdelati. V vročo vodo nasujemo pepel iz premoga in operemo še oblačila. Sodelujočim prepuščamo, da to preizkusijo na Perkmandeljcu ali pa si doma poiščejo nekoga, ki se bo prepustil njihovim kozmetičnim posegom.

slika 12

Delavnica 6

Perkmandeljca je možno videti upodobljenega na mnogih različnih materialih. Prav tako je izdelan iz tisoč in enega materiala. Zato ni nič čudnega, da obstaja njegova podoba iz lesa. Mi gremo še korak naprej in na plošči iz lesa izžgemo podobo Perkmandeljca. Postopek sicer zahteva mirno roko in mirne živce, pa tudi veliko potrpežljivosti. Izžgano podobo ustrezno pobarvamo in jo podarimo Perkmandeljcu, sebi ali pa komu doma pa ob tem povemo, kje in kako smo ga ustvarili.

slika 13

Delavnica 7

V računalniški učilnici bodo lahko ustvarjali tisti, ki res noben dan ne zdržijo brez računalnika in podobnih zadev. Pred leti smo ob odprtju učne poti rudarjenja, ki ga je oblikovala in postavila naša šola, izdelali razglednico te učne poti. Tokrat smo se odločili, da razglednico nadgradimo. Izdelali bomo znamko, ki jo je moč nalepiti na razglednico. Ob tem ne smemo pozabiti plačati poštnine, saj naša znamka ni registrirana kot veljavna. Na delavnici sodelujoči najprej izdelajo razglednico z motivom učne poti, naše šole in premoga. V drugi fazi pa izdelajo še znamko z motivom Perkmandeljca. Razglednico lahko pošljejo ljubljeni osebi, jo obdržijo pri sebi ali pa sami komu odvržejo v poštni nabiralnik. V tem primeru je pomemben namen in zadovoljstvo, da nam je uspelo.

slika 14

Delavnica 8

Nekaj moramo vedeti. Prazen žakelj ne stoji pokonci. S praznim želodcem tudi možgani ne morejo funkcionirati. V tem primeru želodec opozarja možgane, da bo treba jesti. Možgani pa opozarjajo želodec, da bo potrebno nekaj storiti. Oba govorita o hrani. Tudi sodelujoči na naši delavnici ne morejo delati in ustvarjati na prazen želodec. Ker pa smo malo leni, malice nismo pripravili v naprej. Od sodelujočih namreč pričakujemo, da za malico poskrbijo sami. Ne, nimamo v mislih, da jo prinesejo s seboj ali pa si jo gredo kupit.

Naučili jih bomo pripraviti tipično rudarsko jed. Vemo, da so rudarji opravljali težko delo, da so porabili ogromno energije, za malico pa so si vzeli čas, vendar so hoteli pojesti nekaj na brzino. To je razlog, da so si v službo radi nesli funšterc, ki je zelo hranljiv. Prav funšterc je jed, ki jo bomo imeli za malico tudi mi. Pa še sami ga bomo pripravili in verjemite, da ga bomo tudi sami pojedli. Domov ga bomo nesli v želodcu, tako za spomin.

slika 15

Delavnica 9

O rudarjih obstaja veliko pesmi, zato je težko izbrati pravo ob določenih priložnostih. Na naši šoli je pravi hit postala knapovska pesem z naslovom *Sem mislil, da bom gospod*. Ni nam najbolj jasno ali zaradi vsebine ali zaradi melodije. Mnogi so mnenja, da je temu kriv naš Eko band. Ta uporablja doma narejene inštrumente iz materialov, ki so okrog nas ali pa smo jih celo zavrgli. Edini inštrument, ki ni narejen na naši šoli, je harmonika, ki ne sme manjkati v nobenem bandu, ki preigrava slovenske narodne pesmi. Eko band je tudi prisoten na tej delavnici, njegovi člani pa sodelujočim pomagajo pri učenju igranja na inštrumente.

Obvladanje teh inštrumentov je prava umetnost, da o uigravanju melodije niti ne govorimo. Vsak od sodelujočih lahko poskusi, kateri inštrument mu najbolj paše in ustreza. V vsakem primeru bomo band ustvarili in v vsakem primeru nam bo zaigral. Če bomo ocenili, da so kolikor toliko dobri, bodo lahko v prihodnje doma preigrali podoknice.

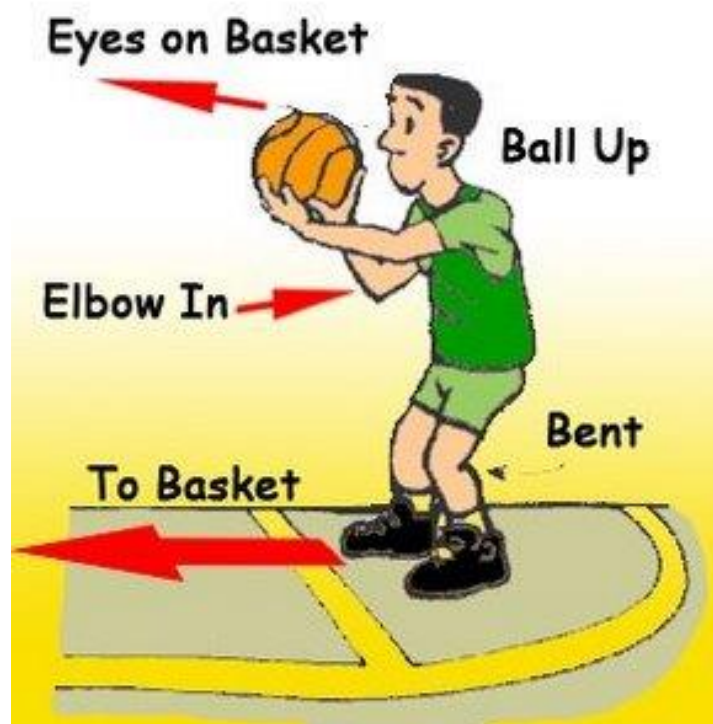

slika 16

Delavnica 10

Brez športa ne gre. Tu smo pa že pri tekmovalnosti. Ampak govorimo o zdravi tekmovalnosti. Še vedno pa velja tista o zdravem duhu v zdravem telesu. Sodelujoči imajo sicer na voljo dve vrsti tekmovanja. Tisti, ki menijo, da jim znojenje v telovadnici škoduje, se bodo odpravili na našo učno pot rudarjenja, kjer umirjen sprehod traja dobro uro. Na poti imajo devet postankov in na vsaki takšni kontrolni točki rešujejo naloge, ki so jim jih pripravili naši učenci. Kot običajno zmaga ekipa, ki nabere največ točk. Čas pa sploh ni pomemben.

Tisti, ki jim znoj diši in se radi preizkušajo v spretnostnih igrah, imajo na voljo celo telovadnico, pa še kuhinja je blizu. Preizkušajo se v metanju na koš v treh variantah, podiranju kegljev, metanju obročev, pirpongu na osnovnošolski način in lovljenju predmetov, ki frčijo po zraku. Ponovno zmaga tisti, ki nabere največ točk. Pokal Perkmandeljč, ki ga prejme zmagovalec, bo zbuja zavist pri njih doma. Vsi tekmovalci prejmejo neko malenkost za spomin na prijetno druženje.

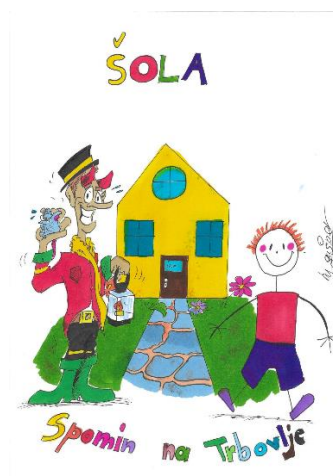
slika 17

Časovnica izvajanja delavnic

Pripravili smo časovnico izvedbe delavnic in dejavnosti vezanih na njihovo izvedbo. Časovnica je sicer okvirna, to pomeni, da se da prilagajati potrebam, zahtevam in željam sodelujočih. Prav tako se da razpravljati v zvezi s številom delavnic. Število sodelujočih pa je omejeno maksimalno do 50 sodelujočih. Malico sicer pripravljamo na eni od delavnic. Če pa kdo čuti ali ve, da mu bo to premalo, si jo pa naj prinese s seboj, nimamo nič proti. Material priskrbi šola, načeloma sodelujoči z njim nimajo stroškov, pozivamo pa jih na prostovoljne prispevke čisto po njihovi volji.

Delo v delavnicah bi potekalo nekako takole:

1. nagovor ravnateljice ob 7.00
2. nagovor organizatorja ob 7.05
3. predstavitev posameznih delavnic ob 7.10
4. napoved poteka delavnic ob 7.30
5. razvrščanje sodelujočih po delavnicah ob 7.40
6. objava sodelujočih po delavnicah ob 7.55
7. pričetek prvega kroga delavnic ob 8.00
8. delo po delavnicah v prvem krogu od 8.00 do 9.30
9. prva malica od 9.30 do 9.45
10. drugi krog delavnic od 9.45 do 11.15
11. druga malica od 11.15 do 11.30
12. tretji krog delavnic od 11.30 do 13.00
13. tretja malica od 13.00 do 13.15
14. evalvacija dela, uspehov, zadovoljstva in podajanje konstruktivne kritike od 13.15 do 14.00

Vabilo na delavnice

Člani turističnega krožka Osnovne šole Tončke Čeč vas vabimo na delavnice pod naslovom *Trbovlje v tvojem spominu*.

Sploh ni pomembno, če si spreten ali ne. Še manj pomembno je, če si brihten ali ne. Popolnoma nepomembno je, če si star ali mlad. Za vsakega se bo nekaj našlo.

Čas nam bo minil, da se sploh ne bomo zavedali kdaj in kako. Ne bo nam dolgčas, prav gotovo si bomo našli družbo. Mogoče celo kakšno simpatijo.

Pripravili smo 10 delavnic. Rdeča nit vseh delavnic je Perkmandeljč in rudarska tradicija Trbovelj ter spominek takšne in drugačne vrste, ki ga boš lahko odnesel/-la domov.

Delavnice in njihova kratka predstavitev:

1. Oblikujemo in ustvarimo Perkmandeljca iz gline
2. Oblecimo Perkmandeljca (oblačila izdeláš sam)
3. Ustvarimo nakit za Perkmandeljca (iz premoga)
4. Perkmandeljč je glavni lik stripa (oblikuj strip, tekst in skice)
5. Perkmandeljč je umazan (šampon izdeláš iz premoga)
6. Perkmandeljč na lesu (na leseno ploščo izžgeš Perkmandeljca)
7. Perkmandeljč ima svojo razglednico (oblikuješ razglednico in znamko s Perkmandeljcem)
8. Perkmandeljč na malici (sami si pripravite malico)
9. Perkmandeljč je glasbenik (naš Eko band te nauči zaigrati na čisto posebna glasbila)
10. Perkmandeljč rad tekmuje (tekmuje v športnih igrah in preizkusu znanja)

V primeru, da se odločite preizkusiti svoje spretnosti in znanje, se nam oglasite na telefonsko številko 03 56 25 120 in radi vam bomo podali še več informacij.

Prosimo vas, da se v delavnice razporedite pred prihodom na našo šolo. Če to ne bo mogoče, lahko to naredimo na dan srečanja. Vsak sodelujoči se lahko vpiše le v tri delavnice. Delo bomo zaključili v sedmih urah.

Veselimo se srečanja in dela z vami.

Vljudno vabljeni.

člani turističnega krožka OŠ Tončke Čeč

Predstavitev naloge na turistični tržnici

Na turistični tržnici imamo namen predstaviti posamezne delavnice, vendar v okrnjeni obliki. Mimoidoči, ki se jim bo zdela naša predstavitev zanimiva, se bodo imeli priložnost aktivno vključiti v oblikovanje spominkov. Spominki, ki jih bodo odnesli domov, bodo v materialni obliki, lahko pa posežejo po spominu, ki jim ostane v glavi, kar je pravzaprav naš osnovni namen. Naj se imajo lepo tisti čas, ko bodo z nami, pa še veliko novih izkušenj si bodo nabrali, da znanja sploh ne omenjamo. Preizkusili se bodo lahko v reševanju malega in velikega kviza za pridobitev manjših in nekoliko večjih nagrad. Ne bo manjkalo dobrot iz naše šolske kuhinje, kjer bodo otroci pripravili nekaj za posladkat. Z našim šolskim Eko bandom bodo imeli priložnost zaigrati in zapeti kakšno knapovsko, seveda v okvirih dovoljenih decibelov. Fotografirali se bodo lahko v podobi Perkmandeljca. Med obiskovalci bosta krožila dva naša učenca, ki bosta izbrane pozvala k reševanju nalog, ki jih vsako leto pripravljamo za obiskovalce naše učne poti rudarjenja. Za tiste, ki jim je šport tudi zabava, pa pripravljamo nekaj razvedrilnih spretnostnih športnih iger.

Kazalo

Nastajanje naloge	2
Namen naloge	2
Izdelava in izbira logotipa naloge	3
Kratek oris naloge	4
Trženje naloge	5
Izvedba delavnic	6
Časovnica izvajanja delavnic	15
Vabilo na delavnice	16
Predstavitev naloge na turistični tržnici	17

Kazalo slik

Slika 1	Perkmandeljc v živo
Slika 2	Pirpong po osnovnošolsko
Slika 3	Funšterc
Slika 4	Zapestnica iz premoga
Slika 5	Logotip raziskovalne naloge
Slika 6	Perkmandeljc
Slika 7	Učna pot rudarjenja OŠTČ
Slika 8	Peč za žganje gline
Slika 9	Perkmandeljc v tradicionalni opravi
Slika 10	Prstan in verižica iz premoga
Slika 11	Perkmandeljc v stripu
Slika 12	Embalaža šampona iz premoga
Slika 13	Perkmandeljc na žganem lesu
Slika 14	Poštni znak
Slika 15	Dobrote iz naše kuhinje
Slika 16	Lončeni bas
Slika 17	Analiza meta na koš